

EEN ONBEKENDE BRABANTSE HALVE GROOT VAN MARIA VAN BOURGONDIË

Willem van den Nieuwenhof

Dit korte artikel heeft als doel het plaatsen van een tot nu toe onopgemerkte halve groot van Maria van Bourgondië in de reeks van de Brabantse muntslag. Van Maria van Bourgondië kennen we een halve groot met een Gotische M. Deze munt is beschreven door Van Gelder en Hoc onder nummer 42. De munt is geslagen in Brabant (Antwerpen), Gelderland, Vlaanderen en Holland.

De Brabantse variant (vGH 42-1; Vanhoudt H 49) is als volgt te beschrijven.

Voorzijde: een M in het veld

+MARIÆ:DVCISS:BG:BR:Z:LI toren

Keerzijde: een gebloemd kruis

+IN:NOMINE:DOMINI:1480

Zilver, gehalte 0,239 en gewicht 1,08 gram

Varianten zijn bekend:

a. muntteken toren (1480)

b. muntteken handje (1480, 1481)

In Brabant zijn volgens opgave van Van Gelder en Hoc 219.678 stuks geslagen van deze munt. De Witte komt op hetzelfde aantal, maar vermeldt dat van 6 mei 1480 tot 7 april 1481 148.700 stuks werden vervaardigd en van 4 mei 1481 tot 24 oktober 1482 bedroeg de totale productie 70.965 stuks. Maria overleed weliswaar op 27 maart 1482, maar van haar zoon Philips de Schone zijn slechts halve groten van dit type bekend met het jaartal 1483, zodat aangenomen mag worden dat de productie geheel op naam van Maria heeft plaatsgevonden. Opgemerkt moet worden dat de opelsom dan 219.665 bedraagt en niet 219.678. Dit verstoort echter niet het totale beeld.

Opgemerkt moet nog worden dat bij de exemplaren afgebeeld bij De Witte en Van Gelder en Hoc het omschrift op de voorzijde steeds bovenaan de munt begint (dus recht boven de M), hetgeen overigens gebruikelijk is, vandaar dat hier in de beschrijvingen nergens melding van wordt gemaakt. Ik doe dat hier wel, omdat hierin het onderscheid ligt met de hier te presenteren munt. Ik beschrijf hem als volgt.

Voorzijde: een M in het veld, het omschrift begint onder de M
 ✕MARIA:DVCISS:BG:BR:ZLI handje

Keerzijde: een gebloemd kruis
 ✕IN:NOMINE:DOMINI:1480

Schaal 2:1

Een exemplaar van deze variant is hierbij afgebeeld. Het gewicht van het afgebeelde exemplaar bedraagt 0,88 gram.

Literatuur

H. van Gelder en M. Hoc, *Les monnaies des Pays-Bas Bourguignons et Espagnols 1434-1713*, Amsterdam 1960.

A. De Witte, *Histoire monétaire des comtes de Louvain, ducs de Brabant et marquis du Saint Empire Romain tome deuxième*, Antwerpen 1896.